

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714010505
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8714010505.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29.10.2018, v trestnej veci proti obžalovanému Bc. J. R. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/136/2014 zo dňa 06.03.2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. poriadku **z r u š u j e** napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný Bc. J. R. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 24.04.2014 v dobe okolo 00.15 hod. v J. na ulici Z. R. č. XXXX/X vošiel do otvorenej herne s názvom VIX ŠPORTPUB, ktorú prevádzkuje spoločnosť P., s. r. o., B.S. V. 7,010 08 B., IČO: XX XXX XXX, po vstupe do vnútra so slovami "prepad" podišiel k barovému pultu z prednej strany k poškodenej C. Z., ktorá stála za týmto pultom, pričom v pravej ruke držal krátku strelnú zbraň doposiaľ nezisteného typu, na hlave mal kuklu s otvormi pre oči a ústa prikrýtu kapucňou mikiny, oprel sa o barový pult so slovami "život alebo peniaze", na poškodenú C. Z. mieril pritom so zbraňou a ľavou rukou jej podával igelitové vrecko, načo poškodená C. Z. cúvla smerom od barového pultu so slovami, "že nedá" a na pokrik jedného zo zákazníkov "čo to má znamenať" z herne odišiel na neznáme miesto, pričom týmto konaním nebola poškodenej C. Z. spôsobená žiadna ujma na zdraví a nedošlo ani ku škode na majetku.

Za to mu podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uvedenému rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, podal obžalovaný odvolanie, ktoré následne prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil. Po rekapitulácii výrokovkej časti odvolaním napadnutého rozsudku a citujúc ust. § 2 ods. 10, 12 Tr. por. a ust. § 327 ods. 1 Tr. por. uviedol, že súd uznanie viny založil hlavne na výpovediach poškodenej C. Z., svedeckých výpovediach H. D., F. A. a ďalších svedkov, rekognícií a na záveroch znaleckého posudku

z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistická fotografia a kriminalistická antropológia. Trestná vec obžalovaného bola už dvakrát prejednaná odvolacím súdom. Odvolací súd v obidvoch zrušujúcich uzneseniach tieto dôkazy spochybnil. Krajský súd v Prešove v zrušujúcom uznesení z dňa 8.9.2015, sp. zn. 2 To 29/2015 okrem iného uviedol, že „Záver o vine obžalovaného súd prvého stupňa oprel aj o dôkaz vykonaný v prípravnom konaní a to rekogníciu osoby obžalovaného, v rámci ktorej mala svedkyňa poškodená C. Z. jednoznačne opoznať osobu obžalovaného Bc. J. R. ako páchatela lúpežného prepadnutia. Pochybnosť o zákonnosti vykonania tohto dôkazu v prípravnom konaní vyplýva z odôvodneného podozrenia, že poškodená C. Z. pred vykonaním rekognície osobu, jej tvár, ktorú mala znovuopoznávať, už pred rekogníciou poznala. Z ustanovenia § 126 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 138 Tr. por. vyplýva, že ak sa má zistiť výsluchom totožnosť napr. osoby, vyzve sa v danom prípade svedok, aby túto osobu opísal. Až potom sa mu má osoba ukázať, a to medzi viacerými osobami podobného zovňajšku. Z logiky uvedeného potom vyplýva, že subjektom rekognície - znovu poznávajúcou osobou môže byť osoba, ktorá nepozná a nemala by poznať objekt rekognície, tento objekt vnímala len v súvislosti s určitou kriminalisticky relevantnou udalosťou, napr. pri páchaní trestnej činnosti - poškodený, očitý svedok.“, a tiež, že „Vzhľadom na to, že svedkyňa C. Z. pred samotnou rekogníciou poznala osobu obžalovaného, jeho tvár, čo potvrdzujú vypočuté svedkyne H. D. a F. A., ďalej že obžalovaný bol veľmi častým návštevníkom baru, keď ho navštívil, sedával priamo pri barovom pulte, bezprostredne oproti obsluhu, s ktorým sa poslednýkrát aj v rámci pracovnej zmeny, v sobotu, a neskôr v deň po samotnom útoku v bare aj stretla, a v súvislosti s tým, že jej bola ukázaná zakrytá tvár podozrivého pred opoznávaním, je možné mať odôvodnenú pochybnosť, či rekognícia bola vykonaná tak, ako to predpokladá ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. por., a teda dôkazom, o ktorý je možné oprieť závery o vine obžalovaného“. Ďalej podľa odvolateľa krajský súd uviedol, že „...svedkyňa C. Z. bola pred svojou druhou výpoveďou dňa 25.4.2014 oboznámená svedkyňou H. D., ako aj F. A., kto by mohol byť podľa nich páchatelom. Utvrdila sa v tom hlavne potom, čo si spoločne mali pozrieť kamerový záznam. Podľa chôdze páchatela, ktorý podľa nej kríval, to mala predovšetkým ustáliť H. D.. Stranu, na ktorú mal krívať, ľavú, si definitívne vybrala na hlavnom pojednávaní dňa 4.3.2015, pred tým tvrdila, že na pravú. Aj obžalovaný podľa H. D., ako aj F. A. (pôvodne podľa nej na pravú stranu) mal krívať na ľavú stranu tak, ako páchatel z kamerového záznamu“. Uznesením Krajský súd v Prešove zo dňa 13.9.2016 č. k. 10 To 16/2016-856- zrušil aj druhý rozsudok okresného súdu, pretože tento sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a sú pochybnosti o správnosti jeho skutkových zistení. V uznesení doslova uviedol: „Z obsahu spisu je zrejmé, že obžalovaný na svoju obranu predložil okresnému súdu analýzu určenia výšky spornej postavy z videozáznamu zo dňa 24.4.2014, vypracovanú znaleckou organizáciou Ústavom kriminalistiky a kriminológie, s.r.o., ktorej autorom je znalec H.. J. H., PhD. Zo záverov tejto analýzy vyplývajú skutočnosti, ktoré spochybňujú závery znaleckého posudku z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistická fotografia

a kriminalistická antropológia znalca K.. K. L. stotožňujúceho obžalovaného ako páchatela žalovaného trestného činu. Vzhľadom na obsah uvedeného dôkazu, jeho predmet, spôsob jeho vypracovania využívajúci odborné znalosti a vzhľadom na jeho autora, ktorý je znalcom, je možné konštatovať, že vysporiadanie sa so skutočnosťami plynúcimi z predmetnej analýzy spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku je nevyhnutným predpokladom na zachovanie práva na obhajobu a na dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia. Napriek tomu sa prvostupňový súd so skutočnosťami vyplývajúcimi z tejto analýzy uvedeným spôsobom nevysporiadal a aj návrh obžalovaného na výsluch autora analýzy odmietol. Odmietnutie výsluchu H.. H. na hlavnom pojednávaní pritom odôvodnil s odkazom na listiny na č. I. 697-698 trestného spisu, z ktorých obsahu vyplýva, že analýza bola vypracovaná znalcom z odboru kriminalistika, odvetvie grafická diagnostika a súčasne čo grafická diagnostika má za úlohu v rámci tohto odvetvia zisťovať a posudzovať. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom konajúci súd v rámci hodnotenia dôkazov už uviedol, že znalca H.. H. odmietol vypočuť preto, lebo okolnosť, ktorá mala vyplývať zo záverov ním vypracovanej analýzy o zistenej výške obžalovaného približne 202 cm, bolo možné zistiť už z doplnku znaleckého posudku zo dňa 9.9.2014 č. 5/2014 doc. K.. K. L., PhD., z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistická fotografia a kriminalistická antropológia (č.l. 642-661) k znaleckému posudku č. 5/2014 zo dňa 9.9.2014 (č.l. 243-271). Tento dôkaz bol teda zamietnutý z dôvodu uvedeného v ustanovení § 272 ods. 3 Tr. poriadku. Z uvedeného však potom nie je zrejmé, prečo konajúci súd bral do úvahy zistenie o výške obžalovaného, ale súčasne sa vôbec nevysporiadal s podstatou záveru predmetnej analýzy, ktorou je predovšetkým tá skutočnosť, že osoba obžalovaného je s veľkou pravdepodobnosťou podstatne vyššia ako postava spornej osoby (páchatel) zaznamenaná na kamerovom zázname v čase skutku, keďže táto podľa analýzy mala merať približne len 186 cm. Takýto postup prvostupňového súdu je potrebné považovať za porušenie § 2 ods. 12 Tr. poriadku, ukladajúceho

súdu starostlivo uvážiť všetky okolnosti prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Za zákonný nie je možné považovať ani postup súdu, ktorým odmietol vykonať aj ďalší dôkaz zaobstaraný obžalovaným a to znalecký posudok znalca Ing. E. F. z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistická fotografia vedeného pod č. 1/2016. V prípade tohto dôkazu jeho vykonanie, ako aj výsluch tohto znalca, prvostupňový súd odmietol podľa § 240 ods. 3 Tr. poriadku, pričom jeho odmietnutie, vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku, odôvodnil tým, že tento dôkaz nebol obžalovaným predložený po výzve zaslanej súdom dňa 15.12.2014, v ktorej boli strany upozornené na možnosť odmietnutia dôkazu navrhovaného neskôr. Podľa § 240 ods. 3, prvé dve vety Tr. poriadku spolu s rovnopisom obžaloby sa osobám uvedeným v odseku 1 doručí výzva, aby bez meškania písomne oznámili súdu a ostatným stranám návrhy na vykonanie dôkazov. Vo výzve sa zároveň upozornia na to, že vykonanie neskôr navrhnutých dôkazov, ktoré stranám boli známe v čase doručenia výzvy, môže súd odmietnuť. Z citovaného ustanovenia je teda zrejmé, že predpokladom pre odmietnutie vykonania dôkazu nepredloženého bez meškania po doručení výzvy podľa § 240 ods. 3 Tr. poriadku je skutočnosť, že dôkaz bol strane známy v čase doručenia výzvy a že teda v tomto čase už existuje. Predmetný znalecký posudok bol však vypracovaný až ku dňu 17.3.2016 a dňa 21.3.2016 predložený súdu, pričom výzva na predloženie dôkazov podľa § 240 ods. 3 Tr. poriadku bola doručená obhajobe už dňa 15.12.2014. Je teda zjavné, že v čase doručenia výzvy podľa § 240 ods. 3 Tr. poriadku obžalovanému tento dôkaz známy nemohol byť. Vzhľadom na uvedené odmietnutie vykonania

znaleckého posudku a výsluchu znalca nebolo vykonané v súlade s § 240 ods. 3 Tr. poriadku. V nadväznosti na to sa potom javí ako nepreskúmateľné odôvodnenie postupu konajúceho súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku, kde už ako dôvod zamietnutia vykonania uvedeného dôkazu mala byť aj okolnosť, ktorá mala vyplynúť zo znaleckého posudku A. F., ktorú bolo možné zistiť už zo záverov znaleckého posudku KEÚ PZ Bratislava č.p. PPZ-KEU-BA-LXP-214/9167 (č.l. 227-239). Aká okolnosť mala vyplynúť zo znaleckého posudku Ing. F., ktorá už sudu bola známa z predchádzajúceho dokazovania posudku KEU PZ Bratislava, však zrejme nie je. Tu krajský súd poukazuje nato, že pri vypracovaní predmetného znaleckého posudku KEU PZ Bratislava č.p. PPZ-KEU-BA-EXP-214/9167 (č.l. 227-239) znalci vykonávali znalecké skúmanie v rámci dvoch odvetví a to kriminalistická fotografia a kriminalistická antropológia. Úlohou znalca z odvetvia kriminalistickej fotografie pplk. Ing. P. V., PhD., bolo preskúmať videozáznamy, ktoré boli zaistené z priemyselnej kamery v herni v čase rozhodnom, kedy nasnímala jednak páchatel'a predmetného trestného činu, ale aj v iných dňoch a čase obžalovaného. Tieto záznamy mal znalec vyhotoviť v takej podobe, aby bolo možné na základe týchto videozáznamov následne vykonať ďalšie dokazovanie a to z odvetvia antropológie. Menovaný znalec z odvetvia kriminalistickej fotografie mal úplne inú úlohu, ako znalec Ing. E. F., nakoľko ten mal za úlohu určiť výšku spornej postavy z videozáznamu zo dňa 24.4.2014 (páchatel'a) a následne túto porovnať s osobou obžalovaného so zameraním sa na jeho výšku a to z videozáznamu zo dňa 21.4.2014. Obaja znalci teda mali úplne rozdielne úlohy a použili z toho dôvodu aj úplne iné metódy v rámci kriminalistického skúmania. Zatiaľ čo znalec z kriminalistického a expertízneho ústavu použil na skúmanie týchto obrazových záznamov metódu „zobrazenia analýzy a dokumentácie obsahu analógových a digitálnych obrazových záznamov na záznamových zariadeniach“, tak znalec Ing. F. v rámci znaleckého skúmania použil „analytickú fotogrametickú metódu“ na zobrazenie spracovaných obrazových záznamov, práve znalcom A. V., ktoré mu boli pre vypracovanie znaleckého posudku predložené obhajobou. Postup konajúceho súdu pri hodnotení týchto dôkazov sa javí, ako zmätočný a nepreskúmateľný. Pre ďalšie dokazovanie v predmetnej trestnej veci je však rozhodujúce to, že obaja znalci Mgr. H. a Ing. F. pri znaleckom skúmaní použili totožné metódy a to „fotogrametickú metódu“, pričom Mgr. H. doplnil aj o „metódu optického prekrytia obrazov“, a obaja dospeli k iným záverom a súčasne, k úplne iným záverom ako znalec PhDr. L., ktorý pri znaleckom dokazovaní použil zjavne iné metódy na porovnanie postavy páchatel'a a obžalovaného a to „antropometrickú metódu“, s ktorou porovnával proporcie tela osôb, pri ktorej sa používajú antropometrické body a pre lepšiu názornosť využil aj „superprojekčnú techniku“. Preto podľa názoru krajského súdu, vzhľadom na tak zásadné rozpory v rámci vykonaného znaleckého dokazovania, pri skúmaní totožných obrazových záznamov tých istých osôb bude nevyhnutné, aby súd prvého stupňa tieto dôkazy riadne vykonal, vyhodnotil, rozpory v rámci týchto znaleckých dokazovaní sa snažil vysvetliť aj vypočítaním menovaných znalcov, ktorí sa budú môcť oboznámiť so závermi týchto posudkov (predovšetkým znalec PhDr. L.) a v rámci hodnotenia dôkazov, potom aj riadne odôvodnil prečo uveril záverom toho ktorého znaleckého posudku a prečo práve závery iného znaleckého posudku sú podľa konajúceho súdu neprijateľné, resp. nedostatočné pre ustálenie skutkového stavu a rozhodnutie o vine obžalovaného. Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa v rámci hodnotenia dôkazov za významné pre ustálenie skutkového stavu a rozhodnutie o vine

obžalovaného považoval aj závery spomínaného KEÚ PZ Bratislava č.p. PPZ-KEU-BA-EXP-2147/9167 (č.l. 227 -239), odvetvia kriminalistická

antropológia, ktoré vypracovala znalkyňa pplk. Mgr. S. J., odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na nedostatok tohto posudku. Z jeho obsahu (č.l. 235, str. 17) vyplýva, že bol použitý pracovný postup a to kriminalistická-antropologická identifikácia, antropologická somatoskopická metóda. Táto sa používa na hodnotenie skupinových znakov, konkrétne na hlave posudzovanej osoby a teda tvár, nos, obočie, či nejaké zvláštne jedinečné znaky na tvári, ako však znalec konštatoval vzhľadom na to, že páchatel mal na hlavne kuklu a na nekvalitné zábery zabezpečené priemyselnou kamerou vo vzťahu k osobe obžalovaného, na základe týchto metód a predložených upravených obrazových záznamov v rámci kriminalistickej fotografie nebolo možné tieto závery jednak ustáliť a jednak ich navzájom aj potom porovnať. Bez toho, aby následne znalkyňa uviedla na základe akej metódy postupovala pri porovnaní pôvodných záznamov so spracovanými záznamami prostredníctvom kriminalistickej fotografie, dospela k záveru (č.l. 236, str. 20), že pri porovnaní spornej postavy páchatel'a trestného činu a obžalovaného bolo zistené, že ide v oboch prípadoch o podobné držanie tela a teda postavenie ramien, relatívna dĺžka rúk a podobný typ postavy, vzťah hornej a dolnej časti tela. Taktiež, že výškové pomery porovnávaných osôb na predložených videozáznamoch mali korelovať, avšak mieru korelácie, vzhľadom na iné dynamické prvky pohybu, keďže páchatel bežal a obžalovaný kráčal, nebolo možné exaktne určiť. Za situácie, že zo znaleckého posudku ústavu nie je možné zistiť na základe akej metódy, akých exaktných poznatkov a akých prostriedkov znalci dospeli k záveru, tak je nevyhnutné povereného znalca k týmto otázkam vypočúť na hlavnom pojednávaní. Preto aj v tomto konkrétnom prípade bude potrebné znalkyňu riadne vypočúť na hlavnom pojednávaní tak, aby závery znaleckého posudku boli overiteľné a preskúmateľné.“ Okresný súd v treťom odsudzujúcom rozsudku uznanie viny odôvodnil takto: „Pri ustálení predmetného skutkového stavu /ktorý zostal oproti obžalobe nedotknutý/ a ustálení osoby obžalovaného Bc. J. R. ako páchatel'a predmetného skutku vychádzal súd predovšetkým z tvrdení a výpovedí poškodenej C. Z., z výpovedí priamych svedkov skutku O. B., H. N., V. H. a J. Y., ale aj zo svedeckých výpovedí svedkov H. D., Kataríny A., G. F., G. O. ďalej z dôkazov, ktoré vyplynuli zo záverov znaleckého posudku K.. K. L. a jeho dodatku, z výpovedí znalca K.. K. L., z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistická fotografia a kriminalistická antropológia, zo záverov znaleckého posudku KEÚ PZ Bratislava: PPZ-KEÚ-BA-HXP-2014/9167 a výpovede znalca Ing. P. V., PhD., z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistická fotografia a video a výpovede znalkyne Mgr. S. J., z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistická antropológia a z listinných dôkazov v podobe fotodokumentácie osoby obžalovaného, vrátane jeho trojrozmernej fotografie, v podobe zápisnice o rekognícii osoby páchatel'a podľa očí a pier a fotodokumentácie, zápisnice o ohliadke miesta činu a fotodokumentácie z miesta činu, úradných záznamov príslušných orgánov činných v trestnom konaní, lekárskeho správ MUDr. H., MUDr. L. a MUDr. K.. správ a vyjadrení bankových i nebankových subjektov i spoločností i z vecných dôkazov v podobe oblečenia zaisteného pri domovej prehliadke obžalovaného, ktoré zodpovedalo oblečeniu páchatel'a podľa popisu poškodenej C. Z. /tyrkysová mikina s kapucňou, zelené maskáčové nohavice/ a v podobe 1 ks CD nosiča obsahujúceho kamerový záznam z prevádzky herne zo dňa 24.04.2014 o 00:15 hod., ktorý zaznamenával páchatel'a skutku“. Okresný súd odignoroval závery predchádzajúcich zrušujúcich uznesení odvolacieho súdu, ako aj dôkazy, ktoré predložil obžalovaný. Na hlavnom pojednávaní bol vypočutý Ing. P. V., ktorý potvrdil len tú skutočnosť, že

jeho úlohou bolo z videozáznamov vyhotoviť fotografie. Podľa výpovede Mgr. S. J. jednoznačná identifikácia páchatel'a nie je možná. Znalec Ing. E. F. v celom rozsahu zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku. Napriek podrobným citáciám dôvodov zrušujúcich uznesení odvolacieho súdu, je potrebné opakovane uviesť, že na preukázanie tvrdení obžalovaného ako nový dôkaz obhajoba predložila do spisu analýzu určenia výšky spornej postavy z videozáznamu zo dňa 24.4.2014 vypracovanú Ústavom kriminalistiky a kriminológie, s.r.o. Úlohou spracovateľa analýzy bolo porovnať páchatel'a zachyteného na zázname zo dňa 24.4.2014 s osobou obžalovaného Bc. J. R. na porovnávacích záznamoch zo dňa 21.4., 24.4. a 26.4.2014 so zameraním na výšku postavy. Zo záverov analýzy vyplýva, že „Dvoma nezávislými postupmi: a to optickým prekrytím obrazov a fotogrametrickou metódou bolo zistené, že osoba J. R. je s veľkou pravdepodobnosťou vyššia ako sporná postava. Výška spornej postavy bola fotogrametrickou metódou určená na približne 186 cm a výška J. R. na približne 202 cm.“ Týmto zisteniam zodpovedajú aj merania súdneho znalca Doc. RNDr. K. L., PhD., podľa ktorých J. R. meral s obuvou 203 cm (bez obuvi 201 cm) a G. O. meral 185 cm s nízkou obuvou. Súdnym znalecom meral obidve osoby v Košiciach dňa 13.11.2015. Nemôže ostať nepovšimnutá závažná skutočnosť, že spracovateľ analýzy bez toho, aby osobne meral obžalovaného Bc. J. R. a G. O. došiel k záveru, že:

„Výška spornej postavy bola fotogrametickou metódou určená na približne 186 cm a výška Pavla Sklenku na približne 202 cm“. V priebehu ďalšieho konania obhajoba predložila znalecký posudok Ing. E. F., ktorý v záveroch posudku uviedol: „Porovnaním zistenej, analyzovanej výšky zobrazenej zaznamenananej osoby zo skúmaného sporného obrazového záznamu zo dňa 24.4.2014 (osoba páchatelia) so zistenou analyzovanou výškou postavy zo skúmaného porovnávacieho obrazového záznamu, zo dňa 21.4.2014 (osoba Pavla Sklenku) je možné konštatovať, že zistené, analyzované výšky zobrazených postáv osôb majú diferenciu 0,06 metra čiže 6 centimetrov. Zistené hodnoty výšky zaznamenaných osôb neboli korigované na skutočnú výšku postáv vzhľadom na ich fázu pohybu prípadne statickú pozíciu.“ Aj podľa tohto znalca osoba páchatelia a osoba obžalovaného L. nie sú totožné. Závery oboch dôkazov vychádzajú z dostupných vedeckých poznatkov a nie je možné ich nebrať do úvahy púhym konštatovaním, že „veríme výpovedi poškodenej C. Z.“. Ak by sme pripustili takú možnosť, potom môže nastať aj takáto modelová situácia: Znalci pri trestnom čine vraždy pri pitve zistia, že osoba bola usmrtená dvoma bodnými ranami do srdca. Súd záverom znalcov však neuverí, nakoľko „očitý svedok“ vypovedá, že k vražde došlo zastrelením strelnou zbraňou. Predstava takého „voľného hodnotenia“ dôkazov je neprípustná. V tomto konkrétnom prípade niet dôvodov neveriť výsledkom ku ktorým dospel Ústav kriminalistiky a kriminológie, s.r.o. a znalec A. E. F.. S poukazom na vyššie uvedené obžalovaný navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu na nové rozhodnutie.

Na základe takto podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku a konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzalo, zistil také chyby, ktoré aj čiastočne odvolaním obžalovaného vytýkané sú, ale predovšetkým také chyby, na podklade ktorých krajskému súdu nezostávalo nič iné, než napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť. Ide totiž o chyby odôvodňujúce podanie dovolania z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) Tr. poriadku, teda pre založenie rozhodnutia na dôkazoch, ktoré súdom neboli vykonané zákonným spôsobom.

Za zákonným spôsobom vykonaný dôkaz je v zmysle § 119 ods. 2 Tr. poriadku potrebné považovať všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Tr. poriadku alebo podľa osobitného zákona. Súčasťou získania dôkazu z dôkazného prostriedku podľa Tr. poriadku je aj jeho procesné zachytenie spôsobom upraveným v Tr. poriadku. Dôkaz, ktorý takto zachytený nie je, nemožno považovať za dôkaz vykonaný zákonným spôsobom.

V predmetnej trestnej veci napadnutý rozsudok prvostupňový súd založil aj na dôkazoch, ktoré mali byť vykonané na hlavnom pojednávaní konanom dňa 6.3.2017, ale ktoré spôsobom upraveným v Trestnom poriadkom zachytené neboli a tak nie je možné zistiť ich skutočný obsah.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vykonanom dňa 6.3.2017 vyplýva, že samosudkyňa podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku rozhodla, že sa zápisnica z hlavného pojednávania vyhotoví prostredníctvom záznamového zariadenia. Do zápisnice o hlavnom pojednávaní boli následne zaznamenané len meno a priezvisko vypočutých osôb - znalcov Ing. E. F., H. S. J. a Ing. P. V., PhD., a čas ich výsluchu, nie však obsah ich výpovedí. Takýto spôsob zaznamenania obsahu hlavného pojednávania potom aj zodpovedal zaznamenaniu záverečných rečí a posledného slova na tomto hlavnom pojednávaní, a teda nie obsah prednesu týchto osôb.

Uvedená protokolácia o tom, že bol vypočutý určitý svedok a v akom čase bol vypočutý, bez zaznamenania konkrétneho obsahu jeho výpovede, nie je dostatočným dokladom o vykonaní dôkazu výsluchom svedka a o skutočnostiach, o ktorých svedok vypovedal (obdobne R 50/1969).

Je síce pravdou, že samosudkyňa k zápisniciam o hlavnom pojednávaní pripojila aj zvukový záznam z týchto pojednávanií. Ten však nebol zhotovený zákonom predpísaným spôsobom. Išlo totiž len o zvukový záznam zhotovený podľa § 61a Tr. poriadku, ktorý sa vyhotovuje popri zápisnici o hlavnom pojednávaní

a ktorý ani neumožňuje presnú identifikáciu vylúčaných osôb. Nemôže preto nahradiť písomné zaznamenanie obsahu jednotlivých výpovedí, či iných úkonov v zápisnici o hlavnom pojednávaní.

Podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku predseda senátu rozhodne opatrením o tom, či sa o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí vyhotoví zápisnica diktovaním predsedom senátu, rýchlopisným záznamom alebo sa na vyhotovenie zápisnice použije iné vhodné záznamové zariadenie. O vyhotovovaní rýchlopisného záznamu alebo o použití iného vhodného záznamového zariadenia sa prítomní upovedomia.

Podľa § 61a Tr. poriadku hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie v rozsahu, v ktorom sa na verejnom zasadnutí vykonáva dokazovanie, sa

zaznamenáva aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý je súčasťou spisu; záznam možno uchovávať aj iným vhodným spôsobom.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že zaznamenávanie hlavného pojednávania a verejného zasadnutia v rozsahu, v ktorom sa na ňom vykonáva dokazovanie (teda podľa § 61a Tr. poriadku), sa zaznamenáva aj popri spôsoboch uvedených v § 58 Tr. poriadku s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Nie je teda na rozhodnutí predsedu senátu, či takýto zvukový záznam podľa § 61a Tr. poriadku vyhotoví alebo nie. Pritom pokiaľ ide o iné vhodné záznamové zariadenie, jeho použitie je na rozhodnutí predsedu senátu, čo vyplýva z ustanovenia § 58 ods. 3 Tr. poriadku.

Za technické zariadenie určené na zaznamenanie zvuku podľa § 61a Tr. poriadku sa považuje diktafón, ktorý však nespĺňa parametre iného vhodného záznamového zariadenia, ktoré je definované Metodickým pokynom č. 1/2006 generálneho riaditeľa sekcie trestného práva Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k záznamu pojednávania pomocou technického zariadenia zo dňa 30.03.2006 vydaným na vykonanie záznamu pojednávania podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku v znení zákona č. 650/2005 Z. z. a ustanovení o súdnom pojednávaní podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné, krajské, špeciálny súd a vojenské súdy, pomocou technického zariadenia.

Podľa § 2 ods. 1 Metodického pokynu, sa na účely tohto pokynu technickým zariadením rozumie technické zariadenie pozostávajúce z hardvérovej časti a softvérovej časti - aplikácie „Záznam súdnych pojednávaní“, v ministerstvom schválenej verzii nainštalovanej na všetkých okresných a krajských súdoch. Podľa § 2 ods. 8 Metodického pokynu sa pre účely tohto pokynu pod pojmom „poskytovateľ“ rozumie dodávateľ technického zariadenia spoločnosť AP Media s. r. o. a podľa ods. 10 už citovaného ustanovenia sa pre účely tohto pokynu pod pojmom „prijímateľ“ rozumie súd, ktorému bolo dodávateľom inštalované záznamové zariadenie. Okrem toho v § 3 Metodického pokynu sa ustanovujú odporúčania pre sudcov pri použití záznamového zariadenia ohľadne vedenia súdneho pojednávania a asistenta, ktorý obsluhuje záznamové zariadenie.

Z uvedeného je teda zrejmé, že iným vhodným záznamovým zariadením podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku je len zariadenie dodané spoločnosťou AP Media s. r. o., pevne zabudované v pojednávacej miestnosti súdu, obsahujúce hardvérovú a softvérovú časť - aplikáciu „Záznam súdnych pojednávaní“, ktorým bezpochyby nie je diktafón určený na zvukový záznam hlavného pojednávania podľa § 61a Tr. poriadku. Spomínaný diktafón totiž neumožňuje presnú identifikáciu osoby, ktorej prednes zachytáva, keďže len priestorovo zaznamenáva zvuk v pojednávacej miestnosti, čím ale nespĺňa podmienky určené ministerstvom spravodlivosti pre iné vhodné záznamové zariadenie tak, ako to vyplýva z vyššie uvedeného metodického pokynu.

Ak teda samosudkyňa nezabezpečila vyhotovenie zápisnice o hlavnom pojednávaní diktovaním predsedom senátu alebo ani iným vhodným záznamovým zariadením podľa vyššie uvedeného metodického pokynu a zápisnica o hlavnom pojednávaní v časti výpovedí vypočúvaných osôb a ďalších ich prednesov obsahuje

len poznačenie reálneho času, v ktorom výsluch, či prednes bol realizovaný s odkazom na vyhotovenie zvukového záznamu podľa § 61a Tr. poriadku, zaznamenanie vykonaných dôkazov z formálneho hľadiska nezodpovedá zákonu.

Uvedené porušenie procesného predpisu pri zaznamenaní vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní viedlo k ich znehodnoteniu do takej miery, že nie sú použiteľné. Trestný poriadok totiž stanovuje pravidlá pre vykonávanie jednotlivých dôkazov, ktorých porušenie aj jednotlivito môže mať za následok procesnú nespôsobilosť ich použitia či už absolútnu alebo relatívnu. V súdnom konaní medzi takéto pravidlá nesporne patrí i zaznamenanie vykonania dôkazu na hlavnom pojednávaní. Preto aj porušenie tohto pravidla je nevyhnutné posudzovať a pokiaľ zaznamenanie vykonania dôkazu nedáva spoľahlivý podklad, napr. z dôvodu, že nie je zabezpečená identifikácia hovoriacich osôb a teda nie je záruka správnosti záznamu prejavu tej ktorej osoby bez možnosti overenia si správnosti jeho zachytenia, nemožno o takýto dôkaz opierať skutkové zistenia. Prepis výpovedí vypočutých osôb len zo záznamu zhotoveného podľa § 61a Tr. poriadku totiž nemôže nahradiť zákonné zaznamenanie vykonania dôkazu. Takýto prepis na rozdiel od zápisnice o hlavnom pojednávaní nie je verejnou listinou a nie je dôkazom o priebehu hlavného pojednávania a ani o obsahu výpovedí vypočutých osôb.

V predmetnej veci to znamená, že prvostupňový súd pre nesprávny postup pri zaznamenávaní dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní nemal dostatočný podklad pre svoje rozhodnutie a tiež že odvolací súd nemá dostatočný podklad pre preverenie skutočného obsahu dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a zákonnosti ich vykonania.

Zistené pochybenie prvostupňového súdu je podstatnou chybou konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku, ktorá má za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a vrátenie veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. Vzhľadom k tomu, že vo veci je nevyhnutné za účelom objasnenia veci vykonať opätovne dôkazy, ktorých vykonanie nebolo procesne účinným spôsobom zaznamenané, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok aj z dôvodu uvedeného § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. a postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec vrátil prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Súčasne je však potrebné pripomenúť súdu prvého stupňa, že nič na aktuálnosti nestratil právny názor vyslovený krajským súdom v uznesení zo dňa 13.9.2016 sp. zn. 10To 16/16 (str. 5 a 6), ktorým ostatný rozsudok súdu prvého stupňa bol zrušený.

Opätovne krajský súd upozorňuje, opierajúc sa o odôvodnenie napadnutého rozsudku, že ani pri doplnení dokazovania, na ktoré z dôvodov už uvedených nie je možné prihliadať vzhľadom na zásadné procesné pochybenia, súd prvého stupňa, krajským súdom nariadené vykonanie úkonov a dôkazov nerešpektoval a nevykonával dokazovanie výsluchom Mgr. J. H. v procesnom postavení svedka v konfrontácii s výsluchom znalca A.. E. F., včítane výsluchu znalca J.. L..

Totíže aj naďalej platí, že v danom prípade sa javí v predmetnej veci potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu vypočúť menovaných znalcov a svedka vo vzťahu k samotnej výške zisteného páchatel'a podľa záverov znaleckého dokazo-

vania, keďže ako je to zrejmé (a bola na to už krajským súdom upriamená pozornosť súdu prvého stupňa), všetci traja znalci v podstate zhodne určili výšku obžalovaného v rozmedzí - J.. L. 203 cm s obuvou, 201 cm bez obuvi, A.. F. - 204 cm, H.. H. - 202 cm.

Súčasne však súd prvého stupňa sa ani nepokúsil dať odpoveď na už konštatovanú pochybnosť z akého dôvodu svedok H.. H. zistil pri použití totožnej znaleckej metódy, a to „fotogrametrickej metódy“ (ktorú doplnil aj o „metódu optického prekrytia obrazov“), rovnako ako znalec A.. F., že osoba páchatel'a na spornom obrazovom zázname zo dňa 24.4.2014 by mala mať výšku postavy len cca 186 cm, čo je zásadný rozdiel oproti zisteniu znalca A.. F., ktorý pri použití tej istej metódy konštatoval, že osoba páchatel'a na uvedenom spornom obrazovom zázname by mala mať výšku 198 cm. Vo vzťahu k týmto skutočnostiam je potrebné potom opätovne vypočúť aj znalca J.. L., ktorý dospel k iným záverom, ako vyššie spomínaní znalci.

V súvislosti s uvedeným preto krajský súd upriamuje pozornosť súdu prvého stupňa na ust. § 327 ods. 1 Tr. por., z ktorého je zrejmé, že ak súdu prvého stupňa bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Uvedené podstatné chyby konania, spôsobujúce nepoužiteľnosť vykonaných dôkazov, bránili odvolaciemu súdu, aby vecne preskúmal napadnutý rozsudok aj z hľadiska námietok obsiahnutých v odvolaní obžalovaného. Preto, síce na podklade odvolania obžalovaného, ale bez preskúmavania vecnej správnosti napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude musieť uvedené chyby okresný súd odstrániť, vykonať v potrebnom rozsahu dokazovanie a vo veci opäť rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je príпустný.